

MUNI
LAW

PRÁVNÍ NÁSLEDKY TRESTNÉHO ČINU, PROVINĚNÍ A ČINU JINAK TRESTNÉHO

10. 5. 2019

MGR. KATARÍNA KANDOVÁ

MUNI
LAW

SYSTÉM TRESTNÍCH SANKCÍ

DUALISMUS TRESTNÍCH SANKCÍ

- › dospělí pachatelé (fyzické osoby od 18 let) a právnické osoby
- › **TREST**
 - › právní následek TČ, ukládaný na základě zákona v trestním řízení, obsahující v sobě negativní hodnocení pachatele a jeho činu, jehož výkon je vynutitelný státní mocí
- › **OCHRANNÉ OPATŘENÍ**
 - › právní následek TČ a ČJT, ukládaný na základě zákona v řízení trestním nebo občanskoprávním, jehož výkon je vynutitelný státní mocí

DRUHY TRESTŮ

- › odnětí svobody (nepodmíněné, podmíněné, podmíněné s dohledem)
- › domácí vězení, obecně prospěšné práce
- › propadnutí majetku, propadnutí věci, peněžitý trest
- › zákaz činnosti, zákaz pobytu
- › zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce
- › ztráta čestných titulů a vyznamenání, ztráta vojenské hodnosti
- › vyhoštění

- › ochranné léčení
- › zabezpečovací detence
- › zabrání věci
- › zabrání části majetku
- › ochranná výchova
 - › pouze u mladistvých a dětí mladších 15 let

› mladiství pachatelé (fyzické osoby 15-18 let)

› **OPATŘENÍ**

› právní následek provinění a ČJT spáchaného mladistvým, ukládaný na základě zákona v řízení trestním nebo občanskoprávním, jehož výkon je vynutitelný státní mocí

› 3 kategorie:

› trestní opatření

› ochranná opatření

› výchovná opatření

MUNI
LAW

ZÁSADY UKLÁDÁNÍ TRESTNÍCH SANKCÍ

ZÁSADA ZÁKONNOSTI

› NULLA POENA SINE LEGE

› „žádný trest bez zákona“:

› PSANÉHO (TZ, ZSM, ZTOPO)

› URČITÉHO [zákonné tr. sazby jsou zpravidla relativně určité (např. 2-5), vyjma doživotí]

› neplatí u ochranných opatření, která jsou NEURČITÁ (trvají zpravidla, dokud nesplní účel)

› PŘEDCHÁZEJÍCÍHO (zákaz retroaktivity v neprospěch pachatele)

› PŘESNÉHO (zákaz analogie v neprospěch pachatele)

ZÁSADA ÚČELNOSTI

- › OCHRANA společnosti
- › PREVENCE (generální a individuální)
- › REPRESSE (individuální)
- › u ochranných opatření schází represivní prvek, do popředí vystupuje funkce OCHRANNÁ a výchovná, terapeutická, zabezpečovací (SPECIÁLNÍ PREVENCE)

ZÁSADA PŘIMĚŘENOSTI

- › TREST musí být přiměřen povaze a závažnosti TČ + poměrům pachatele
 - › OCHRANNÉ OPATŘENÍ musí být přiměřeno povaze a závažnosti TČ (ČJT) + nebezpečí hrozícímu v budoucnu od pachatele, jeho poměrům a osobě
- › INDIVIDUALIZACE TRESTU
 - › **ZÁKONNÁ** – zákonná trestní sazba (např. 2-10 let odnětí svobody)
 - › **SOUDNÍ** – dle povahy a závažnosti TČ, poměrů pachatele, jeho dosavadního způsobu života a možnosti nápravy, chování po činu atp. + přitěžující a polehčující okolnosti
 - › **PENOLOGICKÁ** (penitenciární) – individualizace výkonu NTOS

› POLEHČUJÍCÍ OKOLNOSTI (příkladmo § 41 TZ)

- › spáchal trestný čin poprvé a pod vlivem okolností na něm nezávislých
- › spáchal trestný čin v silném rozrušení, ze soucitu nebo z nedostatku životních zkušeností
- › svůj trestný čin sám oznámil úřadům
- › trestného činu upřímně litoval, vedl před spácháním trestného činu řádný život, ...

› PŘITĚŽUJÍCÍ OKOLNOSTI (příkladmo § 42 TZ)

- › spáchal trestný čin ze ziskuchtivosti, z pomsty, z národnostní, rasové, etnické, náboženské, třídní či jiné podobné nenávisti nebo z jiné zvlášť zavrženíhodné pohnutky
- › spáchal trestný čin surovým nebo trýznivým způsobem, zákeřně, se zvláštní lstí či obdobným způsobem
- › spáchal více trestných činů
- › spáchal trestný čin jako organizátor, jako člen organizované skupiny nebo člen spolčení, ...

› MODERAČNÍ PRÁVO

- › možnost uložení TOS pod dolní hranici zákonné tr. sazby (§ 40 odst. 2 TZ, § 58 TZ)
 - › zmenšená přičetnost, mimořádné polehčující okolnosti
- › možnost uložení TOS nad horní hranicí zákonné tr. sazby (§ 43 odst. 1 TZ, § 59 TZ)
 - › souběh většího počtu TČ, recidiva zvláště závažných zločinů

› MODERAČNÍ POVINNOST

- › povinnost uložení TOS pod dolní hranici zákonné tr. sazby (§ 58 odst. 4 TZ)
 - › tzv. spolupracující obviněný
- › povinnost uložení TOS nad horní hranicí zákonné tr. sazby (§ 108 TZ)
 - › tzv. pachatel TČ spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny

DALŠÍ ZÁSADY

- › zásada EKONOMIE TRESTNÍ REPRESÉ (resp. subsidiarity přísnější trestní sankce)
 - › zákaz uložení citelnější sankce tam, kde postačí sankce méně postihující
- › zohlednění právem chráněných zájmů osob poškozených trestným činem
- › zásada HUMANITY trestů
- › zásada PERSONALITY trestů
- › zásada ZÁKAZU DVOJÍHO PŘIČÍTÁNÍ z hlediska tr. sankcí
 - › § 205 odst. 2 TZ: Kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a **byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán**, ... (recidiva)
 - › je-li určitá okolnost znakem skutkové podstaty, nelze ji pachateli přičítat i v rámci ukládání tr. sankce

MUNI
LAW

SYSTÉM TRESTŮ

TŘÍDĚNÍ TRESTŮ

- › PRAVIDELNÉ (§ 52 TZ) a VÝJIMEČNÉ tresty (§ 54 TZ)
 - › výjimečným trestem je TOS na 20-30 let nebo DOŽIVOTÍ
- › HLAVNÍ a VEDLEJŠÍ tresty
 - › hlavní tresty lze ukládat samostatně, vedlejší nikoliv
 - › vedlejší tresty jsou pouze 2 - ztráta čestných titulů a vyznamenání, ztráta vojenské hodnosti
- › Nepodmíněný TOS a ALTERNATIVNÍ tresty

› ALTERNATIVNÍ TRESTY

› alternativy k NTOS (PTOS, PTOS s dohledem, obecně prospěšné práce, domácí vězení, peněžitý trest)

› ALTERNATIVY K POTRESTÁNÍ

› upuštění od potrestání (vyslovení viny bez uložení trestu)

› podmíněné upuštění od potrestání s dohledem (zkušební doba až na 1 rok)

› upuštění od potrestání za současného uložení ochranného léčení nebo zab. detence

› vs. alternativy vně trestního práva (mediace)

› vs. alternativy v trestním právu procesním (tzv. odklony)

MUNI
LAW

JEDNOTLIVÉ DRUHY TRESTŮ

INKOMPATIBILITA NĚKTERÝCH DRUHŮ TRESTŮ

- › obecně platí, že lze uložit více trestů vedle sebe s výjimkou (§ 53 odst. 1 TZ)
 - › domácího vězení, které nelze uložit vedle TOS a OPP
 - › obecně prospěšných prací, které nelze uložit vedle TOS a DV
 - › peněžitého trestu, který nelze uložit vedle propadnutí majetku
 - › zákazu pobytu, který nelze uložit vedle vyhoštění

NEPODMÍNĚNÝ TREST ODNĚTÍ SVOBODY

- › univerzální a nejprísnejší
- › pravidelný NTOS do 20 let, výjimečný NTOS 20-30 let nebo doživotí
- › 2 typy věznic: OSTRAHA (3 stupně zabezpečení) a ZVÝŠENÁ OSTRAHA
 - › možnost přeřazení do jiného typu věznice (do mírnějšího typu po $\frac{1}{4}$, u doživotí až po 10 letech)
- › **PODMÍNĚNÉ PROPUŠTĚNÍ**
 - › zkušební doba u přečinů až na 3 léta, u zločinů 1-7 let
 - › po $\frac{1}{3}$ (u přečinů výjimečně i dříve), po $\frac{1}{2}$, po $\frac{2}{3}$ (u výjimečného TOS 20-30 let a zákonem taxativně vyjmenovaných závažných TČ) a 20 let u doživotí
- › možnost přeměny v trest domácího vězení (po $\frac{1}{2}$ výkonu NTOS)

PODMÍNĚNÝ TREST ODNĚTÍ SVOBODY

- › podmíněný odklad výkonu (nepodmíněného) TOS, který nepřevyšuje 3 léta
- › „podmínka“ spočívá ve:
 - › zkušební době 1-5 let
 - › stanovení přiměřených omezení a povinností (včetně příp. povinnosti k náhradě škody)
 - › obviněný se buď osvědčí nebo (neosvědčí-li se) je mu nařízen výkon NTOS
- › PTOS bez dohledu a s dohledem
- › **DOHLED:** vykonává probační úředník (úředník Probační a mediační služby)
 - › stanoví probační plán, kontroluje plnění přim. omezení a povinností, informuje soud o jejich (ne)plnění
 - › obviněný je povinen spolupracovat, hlásit se u prob. úředníka, umožnit mu vstup do obydlí

DOMÁCÍ VĚZENÍ

- › pouze za PŘEČINY
- › až na 2 léta
- › povinnost zdržovat se v určeném obydlí v době stanovené soudem
 - › může být doplněna o další přiměřené povinnosti a omezení (včetně náhrady škody)
 - › přihlíží se k prac. době, vyřizování osobních a rodinných záležitostí, účasti na bohoslužbách
- › kontrola
 - › namátková kontrola probačním úředníkem
 - › elektronický kontrolní systém
- › neplnění podmínek PŘEMĚNA v NTOS (1 den DV = 1 den NTOS)

OBEČNĚ PROSPĚŠNÉ PRÁCE

- › pouze za PŘEČINY
- › povinnost provést OPP ve výměře 50 – 300 h do 1 roku od nařízení výkonu
 - › údržba veřejných prostranství, úklid a údržba veřejných budov a komunikací atp. bez odměny
- › kontrola probačním úředníkem, neplnění podmínek ■■■ PŘEMĚNA v
 - › domácí vězení (1 hod. OPP = 1 den DV)
 - › peněžitý trest s tzv. náhradním TOS
 - › NTOS (1 hod OPP = 1 den NTOS)
 - › prodloužení doby OPP až o 6 měsíců a zpřísnění podmínek (např. dohled)
- › POZOR! neplést s VEŘEJNĚ prospěšnými pracemi, což je institut pracovního práva

MAJETKOVÉ TRESTY

› PENĚŽITÝ TREST

- › za přečin (neukládá-li se TOS); za úmyslný TČ ze zjištěné pohnutky; za TČ, stanoví-li to zvláštní část TZ
- › 20-730 denních sazeb ve výměře 100 Kč - 50.000 Kč
- › náhradní TOS až na 4 léta, nesplnění → přeměna peněžitého trestu v DV / OPP / NTOS

› PROPADNUTÍ VĚCI

- › bezprostřední nebo zprostředkovaný výnos z trestné činnosti, nástroj trestné činnosti
- › věc náležející pachateli (§ 135 TZ: faktická držba věci, aniž by byl oprávněný vlastník/držitel znám)

› PROPADNUTÍ MAJETKU

- › za zvlášť závažný zločin; při ukládání výjimečného trestu; stanoví-li to zvláštní část TZ
- › propadnutí celého majetku nebo jeho části (vyjma věcí nezbytných k základním životním potřebám)

„ZÁKAZY“

› ZÁKAZ ČINNOSTI

- › za TČ spáchaný v souvislosti s činností (zaměstnání, povolání, funkce nebo činnost, k níž je třeba zvláštního povolení nebo jejíž výkon upravuje jiný právní předpis), 1 rok až 10 let

› ZÁKAZ POBYTU

- › za úmyslný TČ, vyžaduje-li to se zřetelem na dosavadní způsob života pachatele a místo spáchání činu ochrana veřejného pořádku, rodiny, zdraví, mravnosti či majetku (vyjma trvalého pobytu), 1 rok až 10 let

› ZÁKAZ VSTUPU NA SPORTOVNÍ, KULTURNÍ A JINÉ SPOL. AKCE

- › za úmyslný TČ spáchaný v souvislosti s návštěvou akce, až na 10 let
- › kontrola probačním úředníkem

VYHOŠTĚNÍ A VEDLEJŠÍ TRESTY

› VYHOŠTĚNÍ

- › pouze u „neobčanů“ ČR
- › vyžaduje-li to bezpečnost lidí nebo majetku nebo jiný obecný zájem
- › 1 rok až 10 let
- › omezené možnosti vyhoštění např. u občanů EU, pronásledovaných osob atd.

› VEDLEJŠÍ TRESTY

- › ztráta čestných titulů anebo vyznamenání
- › ztráta vojenské hodnosti
- › za úmyslný TČ nebo TČ spáchaný ze zvlášt' zavrženíhodné pohnutky při současném uložení NTOS min. na 2 léta

MUNI
LAW

OCHRANNÁ OPATŘENÍ

- › lze uložit rovněž za ČJT
 - › nepřičetní pachatelé, děti mladší 15 let, mladiství s „nedostatečnou“ rozumovou a mravní vyspělostí
- › lze uložit i v občanskoprávním řízení
 - › u dětí mladších 15 let lze v občanskoprávním řízení uložit ochranné léčení nebo ochrannou výchovu
- › postrádají represivní účel
- › jsou neurčitá (nelze předem stanovit dobu jejich trvání)
- › lze je ukládat vedle trestů i samostatně
 - › nelze však uložit zabránění části majetku vedle propadnutí téže části majetku a OL vedle ZD
- › doplňují systém trestů
 - › at' již ve vztahu k ČJT (za která nelze ukládat tresty) nebo k trestu propadnutí věci (zabránění věci)

OCHRANNÉ LÉČENÍ

- › 4 kategorie pachatelů
 - › nepřičetní, jež spáchali ČJT
 - › zmenšeně přičetní, jež spáchali TČ
 - › přičetní, jež spáchali TČ ve stavu vyvolaném duševní poruchou
 - › přičetní, jež zneužívají návykové látky a TČ spáchali pod jejich vlivem / v souvislosti s jejich zneužíváním
- › AMBULANTNÍ nebo ÚSTAVNÍ forma
 - › formu lze průběžně měnit, příp. i z OL na zabezpečovací detenci
 - › povinnost přezkoumat účelnost trvání ústavního OL každé 2 roky
- › OL vs. ZABEZPEČOVACÍ DETENCE
 - › ZD je subsidiárním ochranným opatřením vůči OL určeným pro nejvíce nebezpečné pachatele
 - › povinnost přezkoumat účelnost jejího trvání každý rok (u mladistvých každých 6 měsíců)

ZABRÁNÍ VĚCI

- › subsidiární opatření ve vztahu k TRESTU propadnutí věci
- › nástroj trestné činnosti
 - › náleží-li pachateli, jehož nelze stíhat nebo odsoudit nebo od jehož potrestání soud upustil
 - › ohrožuje-li bezpečnost lidí či majetku, nebo hrozí nebezpečí, že bude sloužit ke spáchání zločinu
- › výnos z trestné činnosti
 - › náleží-li pachateli, který byl odsouzen za TČ, z něhož věc pochází
 - › náleží-li pachateli, jehož nelze stíhat nebo odsoudit nebo od jehož potrestání soud upustil
 - › náleží-li nepřičetné osobě, která spáchala ČJT
 - › náleží-li jiné osobě, na kterou pachatel takovou věc převedl nebo která ji jinak nabyla
 - › je-li součástí majetku ve svěřenském fondu nebo obdobném zařízení anebo v podílovém fondu
- › zabránění náhradní hodnoty, zabránění spisů a zařízení (§ 102 - § 104 TZ)

ZABRÁNÍ ČÁSTI MAJETKU

› prostředek k zajištění výnosů z trestné činnosti

- › případy, kdy odsouzený pachatel **zřejmě** disponuje majetkem, jenž je výnosem z TČ a který nabyt do SJM nebo převedl osobě blízké, do PO s jeho většinovou majetkovou účastí, do svěřenského fondu atd.
- › lze uložit pachateli, který byl uznán vinným **úmyslným TČ** s horní hranicí tr. sazby min. **4 roky** nebo některým z TČ vyjmenovaných taxativně v § 102a TZ (**úplatkářské, drogové a další TČ**) + TČ spáchal se **zištní pohnutkou**
- › pokud **má soud za to**, že určitá část jeho majetku je výnosem z TČ vzhledem k tomu, že hodnota jeho majetku (nabytá nebo jím převedená v době spáchání TČ, 5 let před jeho spácháním nebo po jeho spáchání) je **v hrubém nepoměru k příjmům pachatele nabytým v souladu se zákonem**

MUNI
LAW

OPATŘENÍ UKLÁDANÁ MLADISTVÝM

ZÁKLADNÍ ZÁSADY UKLÁDÁNÍ OPATŘENÍ DLE ZSM

- › zásada subsidiarity přísnější trestní sankce
 - › výslovný příkaz preference alternativních postupů a sankcí před ukládáním tr. opatření
- › zásada přiměřenosti
 - › opatření přiměřené (1.) **osobnosti mladistvého** (včetně věku a rozumové a mravní vyspělosti), zdravotnímu stavu, osobním, rodinným a sociálním poměrům, jakož i (2.) **povaze a závažnosti provinění**
- › zásada účelnosti
 - › důraz na PREVENTIVNÍ, výchovný účel opatření (předcházení protiprávním činům + vytváření vhodných podmínek pro další vývoj mladistvého)
- › idea RESTORATIVNÍ spravedlnosti (obnovení vztahů mezi pachatelem a poškozeným)
 - › účel ZSM mj., aby mladistvý dle svých sil a schopností přispěl k odčinění újmy vzniklé jeho proviněním
 - › obnovení narušených sociálních vztahů, začlenění mladistvého do rodinného a sociálního prostředí

TRESTNÍ OPATŘENÍ

- › trestní opatření v zásadě odpovídají druhům trestů stanoveným pro dospělé
 - › nelze uložit zákaz pobytu a propadnutí majetku
 - › peněžité trestní opatření lze podmíněně odložit až na 3 léta
- › horní hranice trestních sazeb se oproti dospělým snižují zásadně o 1/2
 - › u peněžitého TO 10-365 denních sazeb ve výměře 100 Kč – 5000 Kč (náhradní TOS 1 rok)
- › TO ODNĚTÍ SVOBODY
 - › NEPODMÍNĚNĚ – horní hranice max. 5 let, dolní hranice max. 1 rok (výjimečné TO OS 5-10 let)
 - › výkon ve věznici pro mladistvé (do 19 let)
 - › PODMÍNĚNĚ – zkušební doba 1-3 léta (lze prodloužit o 2 léta)

TRESTNÍ OPATŘENÍ

- › upuštění od uložení TO (vedle podmínek uplatňujících se u dospělých rovněž):
 - › omluvitelná neznalost pr. předpisů, přijetí záruky za nápravu mladistvého
 - › soud může spojit s napomenutím nebo přenechat postižení zákonnému zástupci, škole či vých. zařízení
 - › za současného uložení ochranného nebo výchovného opatření, které je postačující
- › polehčující okolnosti
 - › úspěšně vykonání probačního programu či jiného vhodného programu k rozvíjení sociálních dovedností a osobnosti mladistvého,
 - › poskytnutí zadostiučinění poškozenému, přičinění se o obnovení právních a společenských vztahů, které narušil svým chováním,
 - › spáchání provinění ve stavu zmenšené přičetnosti, který si mladistvý přivodil vlivem návykové látky
- › mimořádné snížení odnětí svobody (obecněji vymezené než u dospělých)

OCHRANNÁ OPATŘENÍ

› ÚČEL

- › kladné ovlivnění duševního, mravního a sociálního vývoje mladistvého a ochrana společnosti
- › lze uložit všechna ochranná opatření jako u dospělých (OL, ZD, ZV i ZČM) + ochrannou výchovu

› OCHRANNÁ VÝCHOVA

- › o výchovu mladistvého není (a zřejmě nebude) náležitě postaráno
 - › dosavadní výchova mladistvého byla zanedbána
 - › výchovné prostředí neposkytuje záruku jeho náležité výchovy
- › možnost přeměny OV na ÚSTAVNÍ VÝCHOVU (méně přísný institut rodinného práva)
podmíněného umístění mladistvého mimo výchovného zařízení (příp. dohled, VO)
- › možnost přeměnit zpět na ochrannou výchovu, která se vykonává max. do 19 let

VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

- › může ukládat i státní zástupce v přípravném řízení se souhlasem obviněného
- › DOHLED probačního úředníka
- › PROBAČNÍ PROGRAM
 - › omezený seznam akreditovaných probačních programů vedených Ministerstvem spravedlnosti
 - › sociální výcvik, psychologické poradenství, obecně prospěšná činnost, vzdělávací program atp.
- › Výchovné POVINNOSTI
 - › bydlení s rodičem, léčení závislosti, společensky prospěšná činnost, nahrazení škody atd.
- › Výchovná OMEZENÍ
 - › zákaz návštěvy určitých akcí, hraní hazardních her, užívání návykové látky, styku s určitými osobami atd.
- › NAPOMENUTÍ s výstrahou (příp. přenechání postížení zákonnému zástupci či škole)

OPATŘENÍ UKLÁDANÁ DĚTEM MLADŠÍM 15 LET

- › OPATŘENÍ dle hlavy III. ZSM ukládaná v občanskoprávním řízení
 - › výchovné povinnosti
 - › výchovná omezení
 - › napomenutí s výstrahou
 - › zařazení do výchovného programu ve středisku výchovné péče
 - › dohled probačního úředníka
 - › ochranná výchova
 - › ochranné léčení
- › uplatní se přiměřeně ustanovení o ukládání opatření mladistvým
- › upuštění od uložení opatření
 - › nejmírnější způsob reakce na ČJT

MUNI
LAW

TRESTY A OCHRANNÁ
OPATŘENÍ UKLÁDANÁ
PRÁVNICKÝM OSOBÁM

ZÁSADY UKLÁDÁNÍ TRESTŮ PO

- › **zásada PŘIMĚŘENOSTI** (trest i OO přiměřené povaze a závažnosti TČ a poměrům PO)
 - › dosavadní činnost PO a její majetkové poměry
 - › zda vykonává činnost ve veřejném zájmu, která má strategický nebo obtížně nahraditelný význam pro národní hospodářství, obranu nebo bezpečnost
 - › působení PO po činu, účinky a důsledky, které lze očekávat od trestu pro budoucí činnost PO
- › **zohlednění zájmů osob POŠKOZENÝCH** trestným činem + **VĚŘITELŮ**, jejichž pohledávky vznikly v dobré víře a nesouvisí s TČ PO

TRESTY SPECIFICKÉ PRO PO

› ZRUŠENÍ PRÁVNICKÉ OSOBY

- › nejprísnejší trest, pokud činnost PO spočívala převážně v páchání TČ
- › u některých PO je potřebný souhlas či vyjádření příslušného subjektu (např. ČNB)

› zákaz plnění veřejných zakázek nebo účasti ve veřejné soutěži

› zákaz přijímání dotací a subvencí

- › oba tresty lze uložit na 1 rok – 20 let, dopustila-li se PO trestného činu v souvislosti s danou činností

› uveřejnění rozsudku

- › je-li třeba veřejnost seznámit s odsuzujícím rozsudkem (vzhledem k povaze a závažnosti TČ, anebo vyžaduje-li to zájem na ochraně bezpečnosti lidí, majetku či společnosti)
- › uveřejnění PM rozsudku na náklady PO v soudem určeném rozsahu, lhůtě a druhu veř. sděl. prostředku

› PENĚŽITÝ TREST

› univerzální trest (lze uložit za všechny TČ PO)

› propadnutí majetku

› za zvlášť závažný zločin spáchaný ze zjištěné pohnutky nebo dovoluje-li to zvláštní část TZ

› propadnutí věci (dle podmínek stanovených v TZ)

› zákaz činnosti

› 1 -20 let (jinak dle podmínek stanovených v TZ)

› OO zabrání věci a zabrání části majetku (dle podmínek stanovených v TZ)

MUNI
LAW

ZÁNİK TRESTŮ A OCHRANNÝCH OPATŘENÍ

DŮVODY ZÁNÍKU PRÁVA STÁTU NA VÝKON TRESTU

- › okolnosti, které nastaly PO PRÁVNÍ MOCI rozhodnutí
- › SMRT PACHATELE
 - › projev zásady personaly trestů
 - › vyjma propadnutí věci a propadnutí majetku, neboť tyto hodnoty přechází do vlastnictví státu již PM rozhodnutí
- › PROMLČENÍ VÝKONU TRESTU
 - › projev zásady účelnosti trestů
 - › 5, 10, 20, 30 let dle druhu a výše uloženého trestu
- › AGRACIACE (amnestie a milost)
 - › zmírnění nebo prominutí trestu
- › výkon trestu, příp. upuštění od výkonu jeho zbytku

DŮVODY ZÁNÍKU NEGATIVNÍCH DŮSLEDKŮ TRESTU

- › ZAHLAZENÍ ODSOUZENÍ
 - › na pachatele se hledí, jako by nebyl odsouzen - FIKCE NEODSOUZENÍ
 - › „čistý rejstřík“ – výmaz záznamu ve VÝPISU z evidence Rejstříku trestů (zůstává však záznam v OPISU)
- › způsoby zahlazení
 - › ROZHODNUTÍM SOUDU (ex decreto)
 - › OBLIGATORNÍ ZAHLAZENÍ: vedení řádného života po dobu 1/3/5/10/15 let po výkonu trestu (dle druhu a výměry trestu)
 - › FAKULTATIVNÍ ZAHLAZENÍ: předčasné zahlazení v případě velmi dobrého chování po výkonu trestu (na návrh obviněného nebo zájmového sdružení)
 - › ZE ZÁKONA (ex lege) – vykonáním trestu zákazu činnosti, OPP, peněžitého trestu (byl-li uložen za nedbalostní TČ) a osvědčením se u PTOS
 - › REHABILITACE (amnestie, milost)

ZÁNİK OCHRANNÝCH OPATŘENÍ

- › SMRTÍ pachatele
- › VÝKONEM ochranného opatření nebo upuštěním od jeho výkonu
- › jinak se ochranná opatření
 - › NEPROMLČUJÍ
 - › NEZAHLAZUJÍ
 - › nelze je prominout cestou MILOSTI

› VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

- › déletrvající: uplynutím stanovené doby (max. 3 roky), zrušením
- › „jednorázové“: splněním (např. nahrazení škody), provedením (např. napomenutí s výstrahou)

› OCHRANNÁ OPATŘENÍ

- › jako u dospělých (u OL a ZD smrtí, výkonem, upuštěním do výkonu, u ZV a ZČM právní mocí rozsudku)
- › u ochranné výchovy dovršením 18 let (ze zákona), soud může prodloužit do 19 let (je-li to v zájmu mlad.)

› TRESTNÍ OPATŘENÍ

- › promlčení výkonu trestního opatření (jednotná promlčecí doba 5 let, popř. 10 let u výjimečného TO)

SPECIFIKA ZAHLAZENÍ ODSOUZENÍ MLADISTVÉHO

- › ZE ZÁKONA (ex lege)
 - › veškerá odsouzení v výjimkou TO OS nad 1 rok
- › ROZHODNUTÍM SOUDU (ex decreto)
 - › TO OS nad 1 rok
 - › soudce rozhoduje EX OFFO ihned po výkonu TO OS
 - › vs. dospělý – na návrh pachatele, zájmového sdružení, příp. osob blízkých (které mohou podat návrh na obligatorní zahlazení)
 - › i pokud mladistvý pachatel překročil v průběhu výkonu TO věk 18 let

› PROMLČENÍ VÝKONU TRESTU

- › promlčení lhůta 5/10/20/30 let dle druhu a výměru uloženého trestu
- › některé TČ se nepromlčují (srov. § 13 ZTOPO)

› agraciace (amnestie a milost), nikoliv však zánik PO !!! (srov. § 10 ZTOPO)

› ZAHLAZENÍ ODSOUZENÍ

- › ex lege uplynutím lhůty stanovené pro promlčení výkonu trestu (tj. 5-30 let)

MUNI
LAW

TRESTÁNÍ VYBRANÝCH
OBECNÝCH FOREM
TRESTNÉ ČINNOSTI

TRESTÁNÍ SOUBĚHU

- › ÚHRNNÝ TREST (§ 43 odst. 1 TZ)
 - › je-li pachatel souzen na souběh TČ v rámci jednoho (prvního) hlavního líčení
 - › zásady pro ukládání úhrnného trestu:
 - › z. ABSORPCE – trest dle ustanovení, které se vztahuje na nejprísněji trestný TČ
 - › z. KUMULACE – možnost uložit více druhů trestů vedle sebe (např. NTOS a propadnutí věci)
 - › z. ASPERACE – v případě souběhu 3 a více TČ možnost zvýšit horní hranici TOS o 1/3
- › SOUHRNNÝ TREST (§ 43 odst. 2 TZ)
 - › je-li pachatel souzen na souběh TČ v rámci vícero hlavních líčení (za některý ze sbíhajících se TČ již byl dříve uložen trest)
 - › uplatní se stejné zásady jako při ukládání úhrnného trestu (tj. absorpce, kumulace a asperace)
 - › soud musí zrušit výrok o TRESTU z předchozího rozhodnutí (jímž byl uložen trest za některý ze sbíhajících se TČ) a nově uložit souhrnný trest, příp. může od uložení souhrnného tr. UPUSTIT (aniž by rušil původní trest)

TRESTÁNÍ RECIDIVY

- › recidiva jako znak skutkové podstaty (např. § 205 odst. 2 TZ)
 - › k recidivě již nelze přihlížet v rámci ukládání trestu (zásada zákazu dvojího přičítání)
- › recidiva jako PŘITĚŽUJÍCÍ OKOLNOST [§ 42 písm. p) TZ]
- › recidiva zvlášt' závažných zločinů (§ 59 TZ)
 - › moderační právo soudu zvýšit horní hranici trestní sazby o 1/3
 - › TOS může překročit 20 let, nesmí však překročit 30 let

TRESTÁNÍ POKRAČUJÍCÍCH TČ

› SPOLEČNÝ TREST (§ 45 TZ)

- › je-li o dílčích útocích jednoho PTČ rozhodováno v rámci vícero hl. líčení
- › v pozdějším hlavním líčení musí soud zrušit výrok o VINĚ i TRESTU a znovu rozhodnout o vině (jelikož se jedná o 1 TČ !!!) a společném trestu
- › společný trest nesmí být mírnější než původní (zrušený) trest

TRESTÁNÍ PACHATELE TČ SPÁCHANÉHO VE PROSPĚCH ORG. ZLOČINECKÉ SKUPINY

- › PACHATEL TČ SPÁCHANÉHO VE PROSPĚCH OZS
 - › spáchal úmyslný TČ jako člen organizované zločinecké skupiny
 - › spáchal úmyslný TČ vědomě se členem organizované zločinecké skupiny
 - › spáchal úmyslný TČ v úmyslu organizované zločinecké skupině napomáhat
- › TRESTÁNÍ pachatele TČ spáchaného ve prospěch OZS (§ 108 TZ)
 - › moderační povinnost soudu zvýšit horní hranici trestní sazby o 1/3
 - › TOS může překročit 20 let, nesmí však překročit 30 let

MUNI
LAW

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST
A PŘEJI POHODOVÝ PÁTEČNÍ
VEČER 😊

M U N I

L A W